

Kanuuna-verkoston toimintakertomus 1.1.2012–28.2.2013

Selvityslomakkeen liite

Avustuspäätös

1.1.2012–29.2.2013 – Verkostot toimivat ja kehittävät nuorisotyötä Kanuuna-verkoston sisällä

Kuudentena toimintavuotenaan Kanuunasta on muodostunut yhä voimakkaammin erilaisten ja eritasoisten verkostojen toimintakenttä. Kanuuna koskettaa lähes kaikkia Kanuuna-kaupunkien nuorisotyöntekijöitä. Nuorisotoimenjohdolle suunnattu Kanuuna-seminaari kokoaa yli 20 kaupungin nuorisotoimenjohdon yhteen. Teemaseminaarissa kokoontuvat johto ja teemaan liittyvät nuorisotyön asiantuntijat. Monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoreiden verkosto kokoontuu vuosittain kehittämään monikulttuurisen ja yhdenvertaisen nuorisotyön edellytyksiä. Kanuunan auditointiverkosto lähti liikkeelle talotoiminnan arvioinnista ja kehittämisestä, mutta työ on laajentunut koskemaan myös monia muita nuorisotyön alueita.

Koulunuorisotyön verkosto on muotoutumassa hankkeen edetessä. Kanuunan verkostot eivät ole suljettuja vaan sovitusmukana voi olla kuntien nuorisotyötä tekevien lisäksi niin järjestöjen kuin muiden nuorten parissa toimivien edustajia.

Toimijat ja yhteistyökumppanit

Kanuuna-verkostossa ovat mukana yli 40 000 asukkaan kunnat. Vuonna 2012 mukana olivat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Kouvola, Pori, Joensuu, Lappeenranta, Hämeenlinna, Rovaniemi, Vaasa, Seinäjoki, Kotka, Salo, Mikkeli, Porvoo, Kokkola, Hyvinkää, Rauma ja Nurmijärvi. Kaikista 25 kunnasta osallistuttiin vuoden aikana Kanuuna-verkoston toimintaan.

Yhteistyötahot

Nuorisotutkimusverkosto – Koulunuorisotyön kehittämishanke toteutetaan yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston kanssa.

Allianssi – Allianssi on ollut Kanuunalle keskeinen yhteistyötaho erityisesti monikulttuurisen nuorisotyön osalta. Allianssin edustaja oli mukana monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoritapaamisen suunnittelussa ja toimii myös jatkossa osana verkostoa. Helmi–maaliskuun työseminaarit suunniteltiin ja toteutettiin alusta loppuun Allianssin, Nuorisotutkimusverkoston ja Kanuunan yhteistyönä. Kanuuna-verkosto ja Allianssi solmivat toukokuussa 2012 kumppanuus-sopimuksen jonka avulla edistetään yhdessä nuorisotoimialan asioita ja nuorten hyvinvointia. Sopimuksessa on määritely kuusi yhteistyömuotoa.

ELY-keskukset – Viimeisen vuoden aikana Kanuuna-verkoston suhteesta sen ulkopuolisiin kuntiin on keskusteltu paljon. Erityisesti on mietitty yhteistyön ja vuoropuhelun mahdollisia muotoja, koska alle 40 000 tuhannen asukkaan kunnissa on hyvin erikokoisia kuntia ja nuorisotoimia. Luonteva yhteistyön tapa voisi olla toimiminen yhteistyössä ELY-keskusten kanssa – tämä ajatus on saanut kannatusta sekä Kanuunan ulkopuolisten kuntien että muutamien ELY-keskusten edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa. Vuoden 2012 aikana lähdettiin suunnittelemaan erityisesti auditointikoulutuksen tiimoilta yhteistyötä pienempien kuntien kanssa. Kanuunan Kaakonkulman kaupungin ovat osoittaneet auditointimallin toimivuuden kuntakoosta riippumatta.

Seudullinen yhteistyö – Jo nyt osa pienemmistä kunnista on yhteydessä Kanuuna-verkoston alueensa Kanuuna-kuntien seutuyhteistyön kautta. Esimerkkejä tällaisesta yhteistyöstä ovat mm. Pohjois-Savon alue, Kaakonkulma, Lahden seutu ja Kuuma-kunnat.

Kuntaliitto – Vuoden aikana jatkettiin keskustelua Kanuuna-verkoston ja Kuntaliiton yhteistyön tiivistämisestä. Kuntaliiton edustaja oli mukana Kanuunan vuosiseminaarissa ja vuoden 2012 toukokuun teemaseminaari järjestettiin yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.

Verkoston tavoitteet vuonna 2012

1. Kuntarajat ylittävän nuorisotyölähtöisen kehittämis- ja tutkimustoiminnan koordinaointi

Kanuunan tavoitteena on olla verkosto, jossa kaupunkimaista nuorisotyötä kehitetään nuorisotyölähtöisesti, ja jonka kehittämis- ja tutkimustyö vastaa jatkossakin kunnallisen nuorisotyön arjesta nouseviin tarpeisiin. Verkoston ensimmäiset kehittämis- ja tutkimushankkeet toteutettiin 2009–2011¹. Verkoston tavoitteena on jatkossakin koordinoita nuorisotyön ajankohtaisista tarpeista nousevaa kehittämis- ja tutkimustoimintaa.

Tavoitteena on, että tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuloksia arvioidaan ja hyödynnetään kansallisen nuorisopolitiikan linjauksissa ja kehittämistyössä. Kansallinen tutkimus- ja kehittämistoiminta mahdollistaa myös työelämälähtöisen toiminnan tulosten ja kokemusten hyödyntämisen nuorisoalan ammattilaisten koulutustarpeisiin sekä alan koulutussuunnittelussa.

2. Kunnallisen nuorisotyön verkostoitumismahdollisuuksien luominen ja ylläpitäminen

Kanuuna-verkoston tavoitteena on olla nuorisotoimien yhteistyöfoorumi ja työntekijöiden ammatillinen tukiverkosto. Luomalla ja ylläpitämällä edellytyksiä yhteistyölle (työseminaarit, kehittämishankkeiden koordinaointi) Kanuuna-verkosto mahdollistaa nuorisotyön laaja-alaisen kehittämisen. Kanuuna on verkosto, josta eri toimijat saavat kokemuksia ja näkemyksiä oman toimintansa kehittämiseen ja suuntaamiseen. Kanuuna mahdollistaa uusia yhteistyömuotoja ja vertaistukea sekä tarjoaa kunnille ammatillisen osaamisen ja tietotaidon kehittämisen areenoita.

3. Ajankohtaisen nuorisotyötä koskevan tiedon tuottaminen ja jakaminen

Kanuuna-verkostossa tuotetaan nuorisotyön kehittämisen tueksi tietoa kunnista ja kaupunkimaisesta nuorisotyöstä. Kuntien oman kehittämistyön välineinä toimivat yhteisin kriteerein kerätyt tunnusluvut ja jatkossa myös auditointien ja itsearviointien tulokset. Kuntien itsenäisesti tuottamaa materiaalia (strategiat, ohjelmat, suunnitelmat, hyvät käytännöt) jaetaan aktiivisesti sekä Kanuuna-verkoston tapaamisissa että verkkosivuilla.

Kehittämis- ja tutkimushankkeissa tuotetaan tietoa sekä kuntien oman kehittämistyön tueksi että laajemmin nuorisotyössä ja -politiikassa hyödynnettäväksi.

4. Nuoriso(työ)alan ajankohtaisiin haasteisiin vastaaminen

Kanuuna-verkoston tavoitteena olla mukana oleville kunnille resurssi, joka mahdollistaa tarvittaessa nopeankin reagoimisen nuoriso(työ)alalla tapahtuviin muutoksiin ja kunta-alan ajankohtaisiin haasteisiin. Esimerkiksi verkoston teemaseminaarit toimivat tällaisen nopean reagoimisen välineenä, kehittämis- ja tutkimushankkeista puolestaan saadaan ajankohtaista tietoa nuorille suunnattujen palveluiden kehittämisen tueksi.

¹ Ks. Honkasalo, Kiilakoski & Kivijärvi (2011): Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet.

Kanuunan pysyvänä tavoitteena on verkoston oman toiminnan jatkuva kehittäminen siten, että se myös toiminnan volyymin ja mukana olevien kuntien määrän kasvaessa pysyy toimijoilleen hyödyllisenä ja toiminta tarvelähtöisenä.

Toimintasuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet verkoston tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi vuodelle 2012 ja kuinka ne ovat toteutuneet

- 1. Kanuuna-kuntien johdon kaksipäiväinen tapaaminen, 15.–16.11.2012. Tapaamisen järjestää Kotkan kaupungin nuorisopalvelut.**
 - Kohderyhmä: nuorisotoimenjohtajat.

Kanuuna-seminaari järjestettiin suunnitelmaan kirjatusti. Muutamaa kaupunkia lukuun ottamatta nuorisotoimenjohtajat osallistuivat seminaariin (1-2 edustajaa/kaupunki). Kanuunan toimintaan ja hallintoon liittyvien asioiden lisäksi teemana oli; *mitä olemme oppineet alueellisesta nuorisotyöstä?* Materiaali löytyy Kanuunan sivuilta kohdasta Kanuuna-yleistä.

- 2. Kanuuna-seminaariin 2012 valmistellaan esitys Kanuuna-verkoston ja sen ohjausryhmän toimintakäytännöistä + ohjausryhmän jäsenyyksien kiertämisestä.**

Kanuuna-seminaarissa Kotkassa hyväksyttiin Kanuunan toimintaperiaatteet (liite)

- 3. Teemaseminaari, kevät 2012 (mahdollisesti yhteistyössä Kuntaliiton kanssa). Teema avoin.**

- Kohderyhmä: nuorisotoimenjohtajat ja ne esimiehet / muut työntekijät, joita käsiteltävä teema koskee.

Teemaseminaari järjestettiin Helsingissä 3.-4.5.2013 yhteistyössä Kuntaliiton kanssa. Teemana vuonna 2012 oli *nuorten yhteiskuntatakuu*.

- 4. Kehittämishankkeiden 2009–2011 jalkauttamistilaisuudet keväällä 2012. Neljä alueellista tilaisuutta: Oulu, Seinäjoki, Mikkeli ja neljäs kaupunki (varmistamatta). Yhteistyössä Nuorisotutkimusverkosto ja Allianssi (mahdollisesti ELY-keskukset).**

- Kohderyhmä: nuorisotoimissa (myös Kanuuna-kuntien ulkopuolella), alan oppilaitoksissa ja järjestöissä organisaatiotason kehittämistoimintaan vaikuttavat henkilöt.

Marraskuussa 2011 julkaistiin Kanuuna-verkoston kehittämishankkeiden raportti Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Kirjassa raportoitiin nuorisotalotyön kehittämishankkeen ja monikulttuurisen nuorisotyön kehittämishankkeen tulokset. Helmi - maaliskuussa Kanuuna-verkosto, Nuorisotutkimusverkosto ja Allianssi järjestivät yhteistyössä neljä työseminaaria, joissa pohdittiin, miten hankkeiden aikana tehtyjä havaintoja voidaan nuorisotalolla hyödyntää.

Seminaaripäivien ohjelmasta vastasivat tutkijat Veronika Honkasalo, Tomi Kiilakoski ja Antti Kivijärvi

Keskenään samansisältöiset seminaaripäivät järjestettiin Seinäjoella (8.2.), Mikkeliä (14.2.), Hyvinkäällä (16.2.) ja Oulussa (16.3.).

- 5. Uusi kehittämishanke – ks. erillinen suunnitelma (lähetty OKM 9.12.2011).**

- Kohderyhmä: Kanuuna-kunnat.

Keväällä 2012 alkoi uusi Koulunuorisotyön kehittämishanke Kanuunassa. Hankkeen tutkijana toimii Tomi Kiilakoski. Liitteenä 2012 väliraportti.

Hankekuntien valintaperusteet ja tutkijan työpaperit löytyvät Kanuunan sivuilta uutisista (siirtyvät syyskuussa 2013 uusituilla sivuilla omaan hankeosioon)

6. Monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoritapaamiset: 19.3. Vantaalla (1pv), syksyllä 2012 Turussa (2pv).

- **Kohderyhmä: monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattorit Kanuuna-kunnissa.**

Kanuunassa vaihtui keväällä 2012 koordinaattori ja Vantaan tapaamista ei järjestetty. Verkosto kokoontui Turussa 1.-2.11.2012. Kanuunan omien moku-koordinaattoreiden lisäksi päiviin osallistui Allianssin ja partion edustajat. *R-sana* kirjan toinen tekijä Satu Kanninen Pelastakaa lapset ry:stä oli kertomassa kirjasta ja sen hyödyntämisestä rasisminvastaisessa työssä. Ajan-kohtaisten asioiden lisäksi tapaamisessa pohdittiin sitä, mikä tekee nuorisotyöstä monikulttuurista ja kuinka rasismia kokenutta nuorta voidaan voimaannuttaa. Tapaamisen materiaalit löytyvät Kanuunan sivuilta materiaalipankista kohdasta monikulttuurinen nuorisotyö.

7. Auditointiverkoston tapaaminen syksyllä 2012 (2pv, Tampere)

- **Kohderyhmä: auditointikoulutuksen käyneet Kanuuna-kuntien nuorisotyöntekijät.**

Auditointiverkosto kokoontui Lappeenrannassa 30.–31.10.2012. Auditointiverkoston toimintaan osallistuu säännöllisesti noin 20 kaupungin edustajat ja niin itsearviointi kuin auditointikin on lähtenyt vahvasti liikkeelle ympäri Suomen. Lappeenrannan tapaamisen aiheina oli Kaakonkulman oman onnistuneen auditointihankkeen –*Nupit kaakkoon*– esittely ja toisena aiheena oli verkossa tapahtuvan nuorisotyön arviointi (ei siis varsinaisen verkkonuorisotyön arviointi, vaan kaikilla taloilla ja muissa nuorisotyön muodoissa verkossa tehtävä työ). Päivien materiaalit löytyvät Kanuunan verkkosivuilta materiaalipankista kohdasta työn arviointi ja kehittäminen.

8. Tiedon tuottaminen kuntien kehittämistyön tueksi: vuoden 2011 yhteisten tunnuslukujen kokoaminen maaliskuussa 2012. Tiedon jakaminen: seminaarit, verkkosivusto www.nuorisokanuuna.fi.

Kanuuna-seminaarissa 2012 päätettiin 2011 tunnuslukujen esittelyn jälkeen, ettei niitä esitetä julkisesti. Jokainen kunta voi käyttää tunnuslukuja omassa kehittämistyössään mutta vaikean vertailtavuuden vuoksi lukujen julkistaminen yleisesti voisi aiheuttaa väärinkäsityksiä. Päätöksen jälkeen Kanuuna-seminaari asetti työryhmän kehittämään tunnuslukujen vertailtavuutta ja vaikuttavuuden arviointia. Vuoden 2012 tunnusluvut kerätään ja esitellään verkostolle nyt käytössä olevien mallien mukaan.

Kaikki suunnitellut seminaarit järjestettiin ja seminaarien materiaalit löytyvät Kanuunan sivuilta www.nuorisokanuuna.fi. Sivujen uudistus käynnistyi 2012 vuoden lopussa.

9. Verkoston toimialueeseen kuuluva vaikuttaminen, osallistuminen keskusteluihin; tarvittaessa verkoston yhteiset kannanotot.

Ks. kohta toimijat ja yhteistyökumppanit

10. Neuvottelut eri yhteistyötahojen kanssa yhteistyön muodoista ja rakenteista (Kuntaliitto, Allianssi, Nuorisotutkimusseura, Ely-keskukset, OKM).

Ks. kohta toimijat ja yhteistyökumppanit

11. Kanuuna-verkosto on aktiivisesti mukana Nuorisotyön kehittämisyhteistyön toiminnassa. Kanuunaa edustaa ko. verkostossa Helsingin kaupungin nuorisotoimenjohtaja Lasse Siurala ja varajäsenenä Kotkan kaupungin nuorisotoimenjohtaja Helena Kempas.

Lasse Siurala osallistui Nuorisotyön kehittämisyhteistyön kokouksiin Kanuunan edustajana.